

**Απολογισμός Προέδρου Ένωσης Προφορικής Ιστορίας (Κύπρου), κ. Χάρη Αλεξάνδρου,
για το 2024 στη Γενική Συνέλευση της 8ης Φεβρουαρίου 2025**

Αγαπητά μέλη,

Στα 5 χρόνια που δραστηριοποιείται η ΕΠΙΚΥ, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ερευνητές της Ένωσης κατάφεραν να την εδραιώσουν στη συνείδηση της κυπριακής κοινωνίας, ως έναν σοβαρό ερευνητικό οργανισμό. Αυτό αποδεικνύει, τόσο η δραστηριότητά μας κατά το 2024, όσο και οι προοπτικές για τα επόμενα χρόνια.

Ως προς τις δράσεις, στις 6 Μαρτίου 2024, η ΕΠΙΚΥ συμμετείχε στο Εκπαιδευτικό Συνέδριο της ΠΟΕΔ Κερύνειας με μια εισήγηση και εργαστήριο στο οποίο ενεπλάκησαν 4 μέλη της Ένωσης. Το 2024, εκπληρώνοντας έναν από τους περσινούς μας στόχους η ΕΠΙΚΥ ενεπλάκη ως συνδιοργανωτής μαζί με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου στο συνέδριο «Στρατιωτικές όψεις της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο». Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στις 7 και 8 Ιουνίου 2024 με αφορμή τα 50χρονα από την τουρκική εισβολή και σε αυτό συμμετείχαν μέλη της Ένωσης. Στις 12 Ιουλίου πραγματοποιήθηκε η δεύτερη συνάντηση γνωριμίας μελών και φίλων της ΕΠΙΚΥ όπου είχαμε την ευκαιρία να γνωριστούμε και να ανταλλάξουμε απόψεις για την Προφορική Ιστορία. Στις 10 Οκτωβρίου 6 μέλη της ΕΠΙΚΥ πραγματοποιήσαμε εργαστήρι σε προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου του ΤΕΠΑΚ, με σκοπό την αξιοποίηση εργαλείων της Προφορικής Ιστορίας για το φεστιβάλ Σίνε Βόλος. Το σεμινάριο διεξήχθη στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΕΠΙΚΥ με το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών Μίτος. Στις 9 Νοεμβρίου η ΕΠΙΚΥ συμμετείχε ως συνδιοργανωτής στην επιστημονική ημερίδα με τίτλο «Ο Σύσκληπος στην Ιστορία», στην οποία συμμετείχαν με ανακοινώσεις μέλη της Ένωσης. Στις 29 Νοεμβρίου 2024 δύο μέλη της ΕΠΙΚΥ πραγματοποίησαν παρουσίαση με θέμα την προφορική ιστορία στο Λύκειο Παλιομετόχου, κατόπιν πρόσκλησης της Επιτροπής Βιβλιοθήκης του Λυκείου. Ιδιαίτερα απαιτητικό ήταν το ερευνητικό πρόγραμμα το οποίο αναλήφθηκε το 2024 και ολοκληρώθηκε μέσα σε 4 μήνες. Έγινε σε συνεργασία με τη Βουλή των Ελλήνων και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αφορούσε συναγωγή ολιγόλεπτων συνεντεύξεων. Στο πρόγραμμα ενεπλάκησαν 5 ερευνητές και ερευνήτριες της ΕΠΙΚΥ και έλαβαν 38 συνεντεύξεις τις οποίες κατόπιν επεξεργάστηκαν. Μονταρισμένο υλικό από το συγκεκριμένο ερευνητικό, χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της έκθεσης «Κύπρος, 1974. Η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων». Τέλος, το 2024 έκλεισαν τρία ερευνητικά προγράμματα που έτρεχαν από προηγούμενα χρόνια. Το ένα που αφορούσε τη συναγωγή μαρτυριών αγωνιστών και αγωνιστριών της ΕΟΚΑ. Λήφθηκαν συνολικά 156 συνεντεύξεις οι οποίες αριθμούν περίπου 1600 σελίδες απομαγνητοφώνησης. Το συγκεκριμένο αρχείο υποβλήθηκε στο Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ και τυγχάνει

επεξεργασίας ώστε να είναι διαθέσιμο στους ερευνητές και τις ερευνήτριες. Το δεύτερο ερευνητικό πρόγραμμα αφορούσε συναγωγή μαρτυριών από πολεμιστές του 251 ΤΠ. Υποβλήθηκαν στο Σωματείο των πολεμιστών του Τάγματος 38 μαρτυρίες οι οποίες μαζί με άλλες μαρτυρίες και αρχειακό υλικό, θα χρησιμοποιηθούν για τη συγγραφή της ιστορίας του Τάγματος. Το τρίτο ερευνητικό πρόγραμμα που έκλεισε ήταν αυτό που αφορούσε τη συναγωγή μαρτυριών από αιχμαλώτους του 1974. Επιστέγασμα της προσπάθειας ήταν η έκδοση του βιβλίου «Κύπρος 1974: Φωνές Αιχμαλωσίας», τα κεφάλαια του οποίου συνέγραψαν μέλη της ΕΠΙΚΥ. Πλέον η ΕΠΙΚΥ μετρά στο ενεργητικό της και μια έκδοση και μέσω αυτής, δόθηκε η ευκαιρία στα μέλη μας να προβούν σε μια επιστημονική δημοσίευση. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην συγγραφή των κεφαλαίων ενεπλάκησαν 7 ερευνητές και ερευνήτριες της Ένωσης, ενώ στην έρευνα και τη διαδικασία επεξεργασίας του υλικού ενεπλάκησαν 14 μέλη. Η Ένωση συμμετείχε ως συνδιοργανωτής στις δύο παρουσιάσεις του βιβλίου που διεξήχθησαν στις 29 Νοεμβρίου στη Λευκωσία και στις 9 Δεκεμβρίου στη Λεμεσό.

Στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των ερευνητών μας, διεξήχθη ένα εργαστήριο στις 22 Ιανουαρίου στο πλαίσιο της περσινής ΓΣ. Τέλος, πριν μερικές μέρες επιτεύχθηκε συμφωνία με το επιστημονικό περιοδικό «Η Δέλτος». Έτσι πλέον, δίνεται ακόμα ένα κίνητρο σε όποιον ή όποιαν σκέφτεται να εγγραφεί μέλος ή να ανανεώσει τη συνδρομή γιατί θα λαμβάνει σε τιμή κόστους, το επιστημονικό αυτό περιοδικό.

Στο Ερευνητικό κομμάτι είμαι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσω ότι έχει προταθεί στην ΕΠΙΚΥ μια ακόμη συνεργασία, η οποία βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας και αναμένεται να οριστικοποιηθεί τις επόμενες εβδομάδες.

Η δράση της ΕΠΙΚΥ όπως εκτέθηκε πιο πάνω δείχνει ότι η Προφορική Ιστορία στην Κύπρο αποτελεί πεδίο εύφορο και ανεξερεύνητο με μεγάλες προοπτικές έρευνας. Σε αυτό σκοπεύουμε να στηριχτούμε στο 2025, ώστε να εδραιώσουμε τον ρόλο της ΕΠΙΚΥ στην ιστορική έρευνα στην Κύπρο. Να διευρύνουμε τον κύκλο των ερευνητών και συνεργατών μας για να μπορέσουμε να αναλάβουμε επιπλέον ερευνητικά έργα χωρίς να επιβαρύνουμε τους υφιστάμενους ερευνητές. Επί τούτου, συγκεκριμένος στόχος τίθεται η δημιουργία κατά τόπους ομάδων προφορικής ιστορίας. Αυτό τον στόχο εξυπηρετεί η θετική ανταπόκριση της ΕΠΙΚΥ προς όλους τους φορείς που μας καλούν για σεμινάρια επί των πρακτικών της Προφορικής Ιστορίας. Έναν άλλο στόχο που θα επιδιώξουμε να πραγματοποιήσουμε και προς τούτο έχουμε ήδη ξεκινήσει ενέργειες είναι να εμπλακούμε σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα. Τέλος, ως συνδιοργανωτές εμπλεκόμαστε σε επιστημονικό συνέδριο που θα πραγματοποιηθεί 31 Οκτωβρίου-2 Νοεμβρίου με αφορμή την τα 70 χρόνια από την 1η Απριλίου 1955. Αυτοί είναι οι κυριότεροι στόχοι και οι προγραμματισμένες δράσεις μας για την επόμενη χρονιά.

Η ΕΠΙΚΥ όπως και κάθε παρόμοιας φύσης οργανισμός στηρίζεται στην ομαδικότητα και στο πνεύμα προσφοράς και συνεργασίας. Δια του παρόντος αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω πρώτα τα μέλη του ΔΣ που αποτελούν τη ραχοκοκκαλιά της

Ένωσης αλλά και τα μέλη της ΕΠΙΚΥ που έχουν αποδείξει ότι δεν φείδονται χρόνου και κόπου προκειμένου να πραγματοποιήσουν δραστηριότητες και ταυτόχρονα να διεξαγάγουν έρευνα.

Πραγματικά πιστεύω ότι τα μέλη της ΕΠΙΚΥ έχουμε συγκροτήσει μια συντονισμένη ομάδα της οποίας ο ενθουσιασμός, η αίσθηση του κοινού σκοπού και της συνεργασίας είναι παροιμιώδης.

Παρακαλώ την Ταμία μας, την κυρία Αναστασία Χάματσου, να παρουσιάσει τον οικονομικό απολογισμό.